

TISDAG 18.januari KV 3D

TVÅMINUTERS UPPGIFT ... Vårt visuella ordminne

chef ch	division si
apache che	sju sj
geni g	skön sk
bagage ge	skjorta skj
religiös gi	mission ssi
beige ige	ryssja ssj
jour j	västgöte stg
damejeanne je	suggestion sti
crescendo sc	stjärna stj
schack sch	station ti
shunt sh	reflexion xi
fashionabel shi	Växjö xj

Du får 2 min

ÖVNINGAR ... Kapitel 18

Du måste skapa Ditt eget konto. Det kostar inte något men Du måste ha ett konto: mailadress + lösenord. När Du väl öppnar konto och loggar in gå in på "Övningar". De är självrättande. Alla övningar är på B och delvis på C nivå.

<https://digital.nok.se/web/site-709522/state-jurdcojshercytzr/front-page> PLEASE.

Öppna Kapitel 18 och gör alla övningar Rekommenderar starkt. Det bästa är att Du inte behöver mig. Varje gång när Du svarar trycker Du på "Nästa" och sedan kommer rätt svar.

Det är två olika övningar: grammatik och fraser. Mycket bra övningar som relaterar till det som vi redan jobbat med. Rekommenderar starkt. Ordföljd i bisats, verbgrupp 1- 3, adjektiv och substantiv med mera.

Du får 20 min för den här uppgiften

UTTAL ... Kapitel 18

I samma bok öppna "LJUDFILEN" (högre upp till vänster)

Lyssna på filjud nr. 126 (Fikapaus på jobbet), 127 (Vanliga reduktioner och förändringar), 131 (Spotify). Sammanfatta varje ljudfil med egna ord sedan.

**PLEASE skriv inte, lyssna först och sammanfatta högt för dig själv.
Du får 15 min för den här uppgiften**

ÖVA PRATA

Samtal mellan två elever 2x2

Be andra göra saker, tala om att man INTE kan eller vill göra något!

(1) Tror Du att Du skulle kunna ... ?

(2) Tyvärr kan jag inte för ...

(1) Det är inget att göra åt, tack i alla fall.

(1) Vill Du/Ni vara så snäll och ...?

(2) Jag kan inte just nu för att jag vill ta en promenad. När jag kommer hem om

30 minuter kan jag hjälpa Dig.

(1) Tack så mycket. Det var vänligt.

...

Fråga (Person I):

- **Tror Du att Du skulle kunna ... ?**
- **Skulle Du kunna...?**
- **Du kan väl (vara snäll och) ... ?**
- **Får jag be Dig om en sak?**
- **Kan Du hjälpa mig med ...?**
- **Vill Du/Ni vara så snäll och...?**
- **Har Du tid att hjälpa mig med ...?**
- **Ursäkta, kan Du/Ni ...?**
- **Jag behöver hjälp med ... Kan Du ...?**

Svar (Person II):

- **Tyvärr kan jag inte för ...**
- **Jag är ledsen men jag ...**
- **Nej, Du förstår jag ...**
- **Jag kan inte just nu för ...**

(Person I igen):

- **Tack, det var bra/fint**
- **Tack så mycket, det var vänligt**
- **Det är inget att göra åt, tack i alla fall.**

- Det var ju synd, men det gått nog bra.
- Jag klarar mig nog.

Be andra göra saker, tala om att man inte kan eller vill göra något.

- T.ex. - Tror Du att Du skulle kunna hjälpa mig med matlagning? (1)
- Tyvärr kan jag inte för att jag måste städa. (2)
- Det är inget att göra åt, tack i alla fall. (1)

eller

- Får jag be Dig om en sak?
- Jag kan inte just nu för att jag är upptagen men om fem minuter är det okej.
- Tack så mycket, det var vänligt.

Öva prata:

A) Du står med en skrikande unge och Din plastkasse har precis gått sönder. Det ligger matvaror överallt. Be om hjälp.

B) Du är ute och handlar. Du måste hinna med bussen. En främmande person ber om hjälp.

C) Klockan är fem på morgonen. Du har lyckats vricka foten och vill komma till sjukhus, men det bara tutar upptaget till taxi. Du ringer en god vän.

D) Du ligger och sover. Klockan är fem på morgonen. En god vän ringer till Dig.

Du får 15 min

ADVERBIAL ... REPETITION

Öppna länken

<https://urplay.se/program/170826-grammatikbolaget-vad-ar-adverb>

och se en någorlunda annorlunda film som handlar om konjunktioner.

Du får 10 min

UTTAL

* Själjudet: **Sj, Sk, Skj, Stj, Sch, Sh, Ch, G**

Sj: sjuk, sjal, sju

Sk: sked, skiva, skepp

Skj: skjorta, skjuta, skjul

Stj: stjäl, stjälk, stjärna

Sch: schema, schack, schäfer

Ch: choklad, chaufför, chef

Sh: shorts, show, shoppa

G: giraff, gest, geni

* **Stavning: (J): Jag, Ger, Gymnastik, Gärna, Djur, Gjorde, Hjul, Ljus**

(SJ): Sjal, Sked, Skynda, Stjäl, Skjorta, Schema, Champinjon

(TJ): Kemi, Kind, Kylskåp, Kjol, Tjugo

(R+S): kurs, brors, förstår, ursäkta, köttfärs,

Hon sätter **sig**.

De gifter **sig**.

Han kommer **sen**.

När **skall** vi ses?

* **Vokaler i svenskan ... uttala som ett ljud A, Å, O, U, Y, Ö, Ä, I, E, sj, sk, skj, stj, sch, ch ... sju, skjuta, skön, stjärna, schack, choklad, station**

tj, k, kj, ch ... tjugo, tjock, kjol

rs rt rd rn rl ... först, sport, bord, barn pärla

dj, gj, hj, lj, g, hj ... djur, gjorde, hjälp, ljud

* **Stavelsen och betoning**

SKRIV:

-glas:

-glaset:

-glass:

-glassen:

-vägen:

-heter:

-dörren:

-tjugo:

SÄG:

-glaaaaas

-glaaaaaset

-glasSSSSSSS

-glasSSSSSSSen

-väääääägen

-heeeeter

-döRRRRRRRen

-tjuuuuuuuugo

* Uttal och stavning:

G: gift, **g**ymnastik, **ger**, **g**äst, **g**ör

G: guld, god, går, gata

K: kind, **ky**ss, **k**emi, **k**är, **k**ök

K: kurs, kostar, kål, kaffe

Sk: skidor, **sky**nda, **sk**ed, **sk**ägg, **sk**öterska

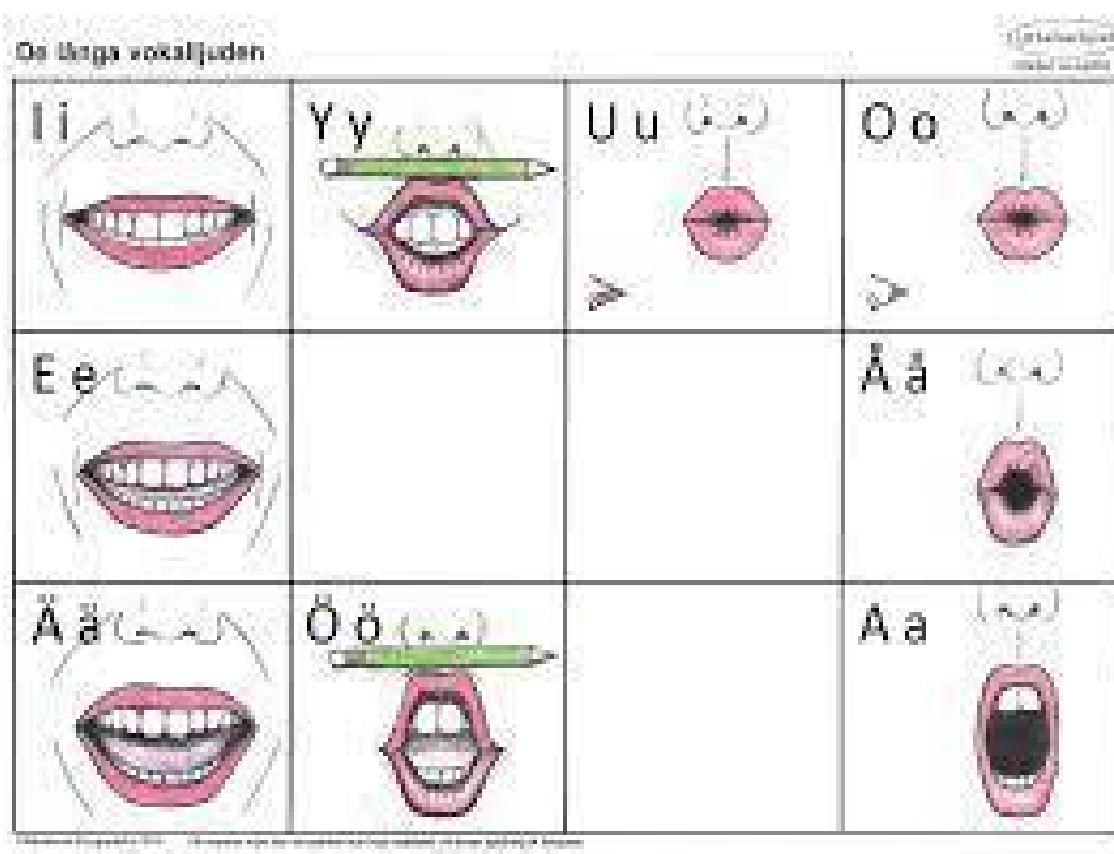
Sk: skulle, sko, skål, ska

* SJ - ljudet: Sj - Sk; Skj - Stj; Sch Några övningar. Öppna länken
nedan och öva.

<https://www.elevspel.se/amnen/svenska/1915-ovning-i-sj-ljudet.html>

Du får 25 min

VOKALER I BILD

UTTAL

Sj-ljudet

sjabbig

schack

schacka

sjaskig

sked

skäfta

skäftig

skäck

skäkt

skäll

skela

stjälkar

skälla

skällare

skelas

skällt

schema

skena

Tj-ljudet

tjabbig

tjack

tjacka

tjaskig

ked

käfta

käftig

tjeck/check/käck

käckt

tjäll/Kjell

kela

kälkar

källa

källare

kelas

kält

kema

tjena

skända	kända
skepp	käpp
skärra	kärra
skärv / Skärv	kärv
skärva	kärva
skärvar	kärvar
sjätte	kätte
skina	Kina
skinna	Kinna
skinka	kinka
skivas	kivas
sjuder	tjuder
skjut	tjut
skjuta	tjuta
skjuva	tjuva
skyl	kyl
skyla	kyla
skyller	kyller
sjyst	kysst
skytt	kytt
chock	tjock
chocka	tjocka
chocken	tjocken

själ/skäl	käl
stjäla	tjäla
själar	tjälar
skär	kär
skära	tjära/kära
skärare	kärare
skärande	kärande
stjärn	tjärn
stjärna	kärna
stjärnexplosion	kärnexplosion
stjärnhus	kärnhus
stjärnig	kärnig
skärning	tjärning
stjärnskott	kärnskott
sköl	köl
sköld	köld
skön	kön
skönsmässig	könsmässig
skör	kör
sköra	köra
skörare	körare
skörd	körd
skörda	körda

sköt	tjöt
sköta	tjöta
skött	kött
skötta	kötta

Du får 10 min

SJ Ljudet

Se filmen som handlar om Sj ljudet

<https://www.youtube.com/watch?v=PR Ae8K84KfE>

Du får 10 min

EN NY TEXT ... SPORTBIL ... EN BILLIG SPORTBIL

Fortsätt att träna läsa: En billig sportbil

<https://www.bokus.com/bok/9789147117697/etablera-las/>

- 1) Öppna länken
- 2) Läs sidor nr, 9 och 10 och 11. Svara på frågor på sida nr. 10 och sida nr. 11.

Du har 15 min för den här uppgiften

DIKTAMEN ... Öva skriva

Nästa uppgiften är att skriva diktamen. Förberedd Dig och ha papper och penna framför Dig. LYSSNA OCH SKRIV. Please.

<https://www.youtube.com/watch?v=qhH 1Bs2o44>

Uppgiften är självprövande vilket betyder att 30 sec efter att Du lyssnat och skrivit kommer rätt svar. Pausa inte, men vid behov repetera uppgiften några gånger – alltid från början till slut och utan paus.

Du får 10 min

HUVUDSATS OCH BISATS

En mening består av en eller flera satser. En typ av sats heter huvudsats. Huvudsatsen kan bilda en mening eller vara en del av en mening. En annan typ av sats heter bisats. Bisatsen kan inte bilda en mening. Den är alltid en del av en mening.

Huvudsatser

Det måste alltid finnas en huvudsats i en mening. Meningen kan vara kort, till exempel *Hon läser*. Men den kan också bestå av flera ord, till exempel *Hon läser en bok*. Båda exempelmeningarna består av en huvudsats.

Det finns alltid subjekt och predikat i en huvudsats. Subjektet är den som agerar, det vill säga den som gör något, i satsen. Predikatet är det som görs i satsen, det vill säga verbet. I meningen *Hon läser* är

Hon ett subjekt, *läser* ett predikat.

Men en mening kan också vara längre och innehålla två huvudsatser, till exempel *Hon läser och Aline tittar på tv*. I den meningen är också

Aline ett subjekt

tittar ett predikat.

Bindeord

De båda huvudsatserna i exemplet ovan knyts samman av bindeordet *och*. Det finns många olika bindeord, till exempel *men*, *eller*, *utan* och *medan*. Nedan ser du tre exempel på meningar som innehåller två huvudsatser och ett bindeord. Bindeordet är markerat med fetstil.

Greta vill gå ut **men** det regnar.

Greta ska fika med kompisarna **eller** så ska de gå på bio.

Greta sätter på sig regnjackan **medan** det fortfarande regnar utomhus.

Bisatser

En bisats är en bestämning till huvudsatsen. En bestämning är samma sak som ett tillägg eller en förklaring. Bisatsen kan inte ensam bilda en mening. I meningen *Jag läser att vädret blir vackert i morgon* är huvudsatsen *Jag läser*

och bisatsen *att vädret blir vackert i morgon*. Bisatsen kan inte stå ensam, eftersom det inte går att bara skriva *Att vädret blir vackert i morgon*.

Ord som inleder en bisats kallas för bisatsord. Bisatsinledaren är ofta ett bindeord. Exempel på vanliga bindeord som också är bisatsinledare är: *att, för att, därför att, trots att, när, eftersom, då, innan, om* och *fastän*. Till exempel:

Greta springer fort *för att* hon ska hinna i tid till bussen.

Greta tycker om kompisarna *eftersom* de är snälla.

Fastän det regnar går Greta ut.

Huvudsatser som måste ha bisatser

Huvudsatser kan ofta stå själva i en mening, men det finns vissa verb som behöver en fortsättning. Det betyder att verben behöver en bisats. I följande meningar ser du exempel på verb som behöver bisatser. Verben står skrivna i fetstil och bisatserna står skrivna i kursiv stil.

- 1) Greta gillar **att träffa kompisarna**.
- 2) Greta tror **att hon ska missa bussen**.
- 3) Greta tycker **att det ska bli roligt att gå på bio**.

Huvudsats eller bisats?

Ibland kan det vara svårt att veta vad som är en huvudsats och vad som är en bisats. Men det finns ett knep som du kan använda. Du kan testa att sätta in ordet *inte* i satsen. I en huvudsats kommer *inte* efter satsens första verb och i en bisats kommer *inte* före det första verbet.

Greta **träffar** *inte* kompisarna.

Greta **har** *inte* träffat kompisarna.

Greta **hinner** *inte* med bussen, om hon *inte* **springer**.

I de tre första satserna står *inte* efter det första verbet. De är alltså huvudsatser. I den fjärde och sista satsen står *inte* före det första verbet. Det är alltså en bisats.

Det finns ett liknande knep som kallas BIFF-regeln. BIFF = I en **B**isats står **I**nte **F**öre det **F**inita verbet.

Bisats före huvudsats

En mening kan börja med en huvudsats, men den kan också börja med en bisats. När meningen börjar med en bisats inleds meningen med ett bisatsord. Här är tre exempel:

- 1) *När* Greta är framme möter hon kompisarna.
- 2) *Om* Greta skyndar sig hinner hon.
- 3) *För att* hinna i tid var Greta tvungen att springa.

Meningarna ovan skulle lika gärna kunna inledas med huvudsatsen. Då ser det ut så här:

- 1) Greta möter kompisarna *när* hon är framme.
- 2) Greta hinner *om* hon skyndar sig.
- 3) Greta var tvungen att springa *för att* hinna i tid.

Genom att ha koll på om dina meningar är huvudsatser eller bisatser kan du variera ditt språk när du skriver. Då kan du välja att ibland inleda en mening med en huvudsats och andra gånger inleda meningen med en bisats.

Ordföljd i en Huvudsats - exempel:

Satsschema – huvudsats

Fundament	Verb 1 (finit verb)	Subjekt	Sats- adverbial	Verb 2 (infinit verb)	Partikel	Objekt / <u>pred.fylln</u>	Adverbial
Jag	köpte					glass	i kiosken i går.
I går	köpte	jag				glass	i kiosken.
Jag	ska			köpa		många glassar	i kiosken i

Ordföljd i en Bisats - exempel:

Ordföljd i bisats

Jag lagar mat

Bisats inledare	Subjekt	Sats-adverb	verb	objekt	plats	tid
eftersom	jag	inte	har ätit	något	på jobbet	idag.
när	min familj		kommer		hem.	
om	du		är	Hungrig.		

För den här uppgiften får Du 20 minuter.

BISATSER OCH HUVUDSATSER ... övningar

Öppna länken och öva

<https://www.smakprov.se/smakprov/?isbn=9789147081462&l=bokus>

Från sida nr. 6 och avsluta vid sida nr. 16

Du får 30 min för den här uppgiften

BISATSER OCH HUVUDSATSER ... övningar - sida 78 och 79

Öppna länken

https://www.bokus.com/bok/9789144110295/svensk-grammatik/?utm_source=Criteo&utm_medium=CPC&utm_campaign=Criteo_active&utm_term=1589608750 och öva mer. PLEASE

Du får 12 min för den här uppgiften.

HUVUDSATSER OCH BISATSER (nr. 1)

Öppna länken

<http://www4.nok.se/smak/index.asp?isbn=9789127434240>

och därefter ta Dig fram till sida 20 och 21. Läs texten om huvudsatser och bisatser. PLEASE.

Du får 10 min för den här uppgiften.

HUVUDSATSER OCH BISATSER (nr. 2)

Öppna länken

<https://www.smakprov.se/smakprov/?isbn=9789152345726&partner=smaakprov> och ta Dig fram till sida nr. 282 och 283. Läs noggrann och jämför med uppgiften innan.

Du får 15 min för den här uppgiften

HUVUDSATSER

För att lära Dig mer bör Du öppna länken med flera

<https://solnasfim3kvall.blogspot.com/2018/01/too-hotty.html> olika exempel, satsschema med mera.

En bra film ”Två huvudsatser – ordföljd” kan Du se om Du öppnar länken <https://www.youtube.com/watch?v=qU9Hlp9h5pA> PLEASE.

Några övningar:

(a) *Rak och omvänd ordföljd:*

<http://www.digitalasparet.se/hot/grammar/ordf/ordf6forkl.htm>

(b) *INTE på rätt plats:*

<http://www.digitalasparet.se/hot/grammar/adv/satsadv1.htm>

(c) Alltid, aldrig, ofta och sällan på rätt plats:

<http://www.digitalasparet.se/hot/grammar/adv/satsadv2.htm>

Du får 30 min för den här uppgiften

BISATSER

Du får titta lite närmare på länken

<https://solnasfim3kvall.blogspot.com/2018/01/slow-hands-home-made-dynamite.html> och bekanta Dig vidare med bisatser.

En mycket bra som jämför huvudsatser med bisatser kan Ni se om Ni öppnar

<https://www.youtube.com/watch?v=WP7yzJjq-ls&t=384s> länken .
PLEASE.

Du får 30 min för den här uppgiften

Öva bisatser när Du öppnar

<https://motmalet.nu/mot-malet-1/grammatik/meningar/ova-bisatser/> länken

Du får 10 min för den här uppgiften

ÖVNINGAR

- a) Skriv ned 5 huvudsatser
 - b) Skriv ned 5 bisatser
-

ÖVNINGAR

Skriv orden i rätt ordning

- 1) <https://www.digitalasparet.se/hot/grammar/ordf/ordf2.htm>
- 2) <https://www.digitalasparet.se/hot/grammar/ordf/ordf3.htm>
- 3) <https://www.digitalasparet.se/hot/grammar/ordf/ordf4.htm>
- 4) <https://www.digitalasparet.se/hot/grammar/ordf/ordf5.htm>

Du får 20 min för den här uppgiften.

TEST

Testa Dig själv: huvudsats eller bisats

https://www.quiz.me/huvudsats-eller-bisats_40869/

AVSLUTNING ... sista uppgiften för ikväll

HÖR- & LÄSFÖRSTÅELSE

1) Öppna länken

<https://digital.nok.se/web/site-709522/state-jurdcojshera/front-page>

och registrera Ditt eget konto. Öppna "Ljudfilen" och Kapitel 1.1.

Lyssna dialogen "På kurs" på s. 9

Kallar den här länken HÖRA

2) Öppna länken Rivstart A1 + A2

<http://www4.nok.se/smak/index.asp?isbn=9789127434202>. Tryck på "Provläs" och lista Dig fram till s. 9. Läs dialogen "På kurs" på s. 9.

Kallar den här länken LÄSA

När vi är klara - går vi till sida 11, Övning K "Varifrån kommer dem? Vad talar de för språk". Lyssna och fyll i luckorna. För att lyssna öppna fil nr. 2 i övningsboken.

3) Gå till sidan 12 och läs övningar 1 (Kyoko) och 2 (Axel) i LÄSA. Samtidigt ska Du lyssna på fil nr. 3 i övningsboken/HÖRA.

4) Vi lyssnar på ljudfil nr. 4 och svarar på frågor högst uppe på sida 14. "Vilka yrken hör Du?"

5) På samma sida läser vi på övning nr. 4: Gift, sambo eller gift? För att lyssna trycker vi på ljudfil nr. 5

6) Lyssna på fil nr. 6 och svara på tre (3) frågor på sida 15 övning B.

Tre personer talar om familjen. Vilka ord hör Du?

7) Lyssna på fil nr. 7. Läs alfabetet på sida 17. När Du lyssnat och läst en gång repetera och läs högt alfabetet för Dig själv.

Du får 15 min för den här övningen (7 delar).

Nu är vi klara med kapitel 1. Öppna Övningsboken och höger upp bredvid "Ljudfilen" står det "Övningar". Tryck på knappen "Övningar" och börja med "Ordföljd: frågor och påståenden." Gör alla grammatik övningar". PLEASE.

Du får 15 min för den här uppgiften.

NYHETS_SIDAN ... VECKA 3

Öppna länken <https://www.youtube.com/watch?v=DtUEK7oJuXk> lyssna och läs. PLEASE.

Du får 10 min

ALDRIG ENSAM ... av Jonathan Johansson

... den fina tunna linjen

... mellan våran värld och din

... skär igenom varje ljud

<https://www.youtube.com/watch?v=nbWH5929cic>

**I det fina _ _ _ _ _ ljuset
Står jag och väntar _ _ _ _ _
Sommaren är framför
Kvarteret nästan tömt
På människor och _ _ _ _ _
Ingen rörelse någonstans**

Aldrig, aldrig ensam
Alltid ensam här
Aldrig, aldrig ensam

Men den fina tunna _ _ _ _ _

Mellan våran värld och din

Skär igenom varje ljud
Genom varje _ _ _ _ _ tanke
Varje ansats att förstå
Varje sång jag någonsin sjöng

Aldrig, aldrig ensam
Alltid ensam här
Aldrig, aldrig ensam

Jag har längtat efter vårt
Efter _ _ _ _ _ med förnedring
Men den stora stora rädslan
Är inte här ikväll
Och det ekar mellan husen
Ingen _ _ _ _ _ någonstans
Bara fina tunna ljuset
Mellan våran värld och din

Aldrig, aldrig ensam
Alltid ensam här
Aldrig, aldrig ensam

Fyll i luckorna medan Du lyssnar på låten. PLEASE

Du får 12 min för den här uppgiften.

på återseende

... Because i'm just a soul whose intentions are good.

Deno

